

U. B. BERGEN

Ms. 156814

16/11/45
19

25. november 1942.

Nyhетene landet, og tirsdag.

Admiral Darlan krin, kastet til det franske folk mandag aften kl. 8. Han gjorde oppmerksom på at hele Fransk Vestafrika er gått over på de alliertes side. Havnen Dakar og flåten som lå der var også inn i de alliertes tjeneste. Styrkene er straks satt under kommando av general Giraud. Fransk Vestafrika har 15 mill. innbyggere, og landet er 11 mill. km² stort. Det har verdifulle mineraler og andre råstoffer som nå faller i de alliertes hender. Havnen Dakar kan ta de største slagskip og transportskip. Dens overgang betyr et knusende slag mot de tyske ubatene i Søratlanten. Dakar har dessuten en viktig strategisk beliggenhet for forsyninger fra Amerika. Krigsviktige forsyninger kan nå bl. a. bli overført fra Brasil. Flyene bruker bare 6 timer fra Brasil til Dakar. I Dakar lå det 35.000 tonn slagskipet "Richelieu", 3 tunge kryssere og en del destroyere. Hverken det franske eller tyske folk har ennå fått vite på denne beivrenheten. - Medlemmer av aksensakens vopentilstandskomite som flyktet fra Marokko, skal nå interneres i felle ordre fra de spanske myndighetene i Tanger!

Natt til mandag ble det sendt ut særkommunikat fra Moskva. Det fortalte om en stor russisk offensiv fra Stalingrad over Donsteppene, der tyskerne på 3 dager tapte 14.000 døde og 13.000 mann ble tatt til fange. Mandag ettermiddag ble det sendt ut et nytt særkommunikat fra Moskva. I det het det at de russiske troppene er gått ytterligere 20 km. fram n.v. for Stalingrad og erobret 3 byer. Sør for byen har de rykket fram 15-20 km. og erobret 2 byer. Egen Kalatsch ved Don er tatt fra før. Alle forbindelseslinjer til Stalingrad er avskåret. 12.000 tyskere til falt under siste kampene. Det er innbrakt 18.000 fanger på 3 dager. Jernbaneknutepunktet som fører til Rostov er tatt av russerne, og 2 vitale jernbaner som har utgjort beleiringen av Stalingrad er kørket. 6 tyske infanteridivisjoner og 1 tankdivisjon er på flukt og 10 andre divisjoner sterkt opprevet. Stort bytte er tatt, deriblant store matvarelagre. Tirsdag aften ble det så rokket: Russerne rykker videre fram n.v. og sør for Stalingrad, og knipetangen rundt tyskerne lukket seg. N.v. for Stalingrad har russerne etter inntakelsen av Serafinovitsch inntatt Kerpinskaja, 180 km. bak de tyske linjene. Fra Serafinovitsch flykter tyskerne i all hast. De etterlater seg til og med brukbare tanks. Sør for Stalingrad har russerne rykket fram 18 km. til. 2 tyske infanteridivisjoner er slått på flukt. Russerne rykker fram langs jernbanen fra Stalingrad til Krasnodar. Før er de kommet fram til Tondonovo stasjon. Tyskerne innrømmer i dag for første gang det russiske gjennombrudd. Fangetallet er nå 25.000 mann, og 26.000 tyskere og rumenerer er falt på 4 dager. Sjefen for en rumensk divisjon overga seg med mange av sine menn. Inne i Stalingrad rykker russerne fram. Mandag hadde tyskerne 1.200 døde og det ble tatt 500 fanger. Flere befestede stillinger ble tatt. Før den store offensiven tok til ved Stalingrad, måtte russerne angripe seg gjennom minefeltene. Det tok tid, men det gikk hurtigere enn beregnet. "Times" skriver tirsdag at den tyske propagandan prøver å bortforklare nederlaget. Syndebokken skal nå finnes, og rumenerne får skylden tross i at russerne har trent lengst fram der tyskerne sto. Rumenerne tar til å tvile nå da de ser at deres herre og nester ikke er uovervinnelig.

Den første britiske arme har god framgang i Tunisia. Konsentrasjonen av britiske og amerikanske tropper fortsetter, og et stort sammenstøt er nær forestående. I et av grenseområdene er en tysk panserdivisjon tilfjerd store tap, og lengre sør har franske og tyske tropper vært i hårdnakket kamp. Det blir meldt om voksende aktivitet i luften. Britiske bombefly har bombet Biserta gjentagne ganger med hell. Videre er Palermo flyplass på Sicilia blitt kraftig bombet. Langtrekkende jagerfly har angrepet store transportfly utenfor Tunis. 3 av dem ble skutt ned.

Den 8. arme i Libya fortsetter forfølgelsen av aksetroppene mot El Ageila etter at Agadabia er inntatt. Ørkenfestningen Gubo, 125 km. øst for Agadabia ble tatt mandag. Det er kjent at Rommel har befestet seg ved El Ageila og her vil prøve kamp. Tripolis er bombet av store styrker britiske bombefly. Malta er nå angrepsbasis på aksens skip og lufttransporter, og mange fly styrter i havet hver dag. 1 fiendtlig lastebåt er senket utenfor Sardinia.

Fra New Guinea blir meldt at Buna nå blir angrepet fra 3 sider. Støttepunktet Gona er inntatt av australske tropper 9 km. vestenfor Buna. Buna er nå omringet. Utenfor New Guinea er 1 destroyer og 1 annet skip senket, og 19 japanske fly skutt ned på bekostning av 1 alliert jager. På Salomonøyene rykker amerikanerne videre fram på Guadalcanal understøttet av fly. Britiske bombefly har angrepet en flyplass i Burma med stor virkning, og natt til søndag angrep tunge amerikanske fly jernbaneknutepunktet Mandalay. Ikke noe fly gikk tapt under disse to operasjonene. - Amerikanske flyforsterkninger kommer stadig til India. Det tar 90 timer fra de forlater U.S.A. til de lander i India.

Flygende festninger angrep ubåtstasjonen ved St. Nazaire mandag ettermiddag. Det kostet tyskerne 15 jagere. 4 bombefly gikk tapt. Natt til mandag angrep store styrker britiske bombefly Stuttgart. 10 bombefly gikk tapt. Foruten en mengde sprengbomber ble det kastet 30 tonn brannbomber på byen.

Dr. Arne Ordning ga til å begynne med i utenrikskronikken sin en oversikt over krigen i Russland. Forsvaret av Stalingrad betydde et vendepunkt, slo han fast. Søndag ble så meldt at all den røde arme er gått til offensiv både nord og sør for Stalingrad. De to viktigste jernbanene for tyskerne, den til Kharkow og den til Rostov, ble avskåret. De 300.000 tyskerne som befinner seg mellom Don og Volga risikerer å bli omgått dersom de ikke trekker seg tilbake hurtig nok. Veiene er meget dårlige på denne tiden av året. Den moralske virkningen av et tysk nederlag vil være meget stor både i Russland og Tyskland. Det er derfor trolig at Hitler vil prøve å holde styrkene sine i øst lengre enn det er strategisk forsvarlig. De tyske troppene i Kaukasus kan også komme i en utsatt stilling. Det russiske angrepet er vel forberedt. Det viser at russerne fremdeles har sin offensive slagkraft. Tyskerne er i år bedre forberedt på et vinterfelttog, men de må ha større forsyninger, og forbindelseslinjene er dårligere jo lenger en kommer mot øst. Hitler behøvde i fjor heller ikke rekke med en annen front. I år må han sende nye tropper til øst, til vest og til sør. I Libya ser det ut som Rommel forbereder seg til kamp ved El Ageila. Navnforholdene her minner litt om El Alamein. Tyskerne kan bare holde motstanden dersom de får betydelige forsterkninger. Det avhenger av kampene i Tunis. Her vil luftforberedningen spille en stor rolle. De alliertes flyvåpen har i den siste tiden vist sin overlegenhet på alle fronter. Dakar har en viktig strategisk stilling. Overtakelsen av denne havnen betyr en lette i forsyningsproblemene, og havnen er en god basis i kampen mot ubåtene.